

De les biblioteques

INFRAESTRUCTURES · Hi ha noves biblioteques i més galeries i museus, però ara hi falten els continguts **DEBAT D'IDEES** · Els creadors troben a faltar un veritable espai per créixer **ALT PREU** · Barcelona és una ciutat cara, també en la cultura
Per: Ada Castells / Fotos: R. Marigot, M. Angiarill, C. Calderer

Els barcelonins, quan van pel món, estan acostumats a sentir: "Oh, Barcelona, fantàstic!", i, complaguts amb l'expressió, en tornar a casa comproven que sí, que en molts sentits és una ciutat fantàstica, però que corre el risc de convertir-se en un simple aparador sense continguts sòlids. Aquest aspecte preocupa la gent de cultura. Els hem demanat què millorarien en l'àmbit cultural d'aquesta ciutat tan fantàstica.

Jordi Barnadas
President del Gremi de Galeristes

"Ara a Barcelona hi ha moltes més galeries, encara que han tancat algunes de les més emblemàtiques, com la Sala Gaspar. S'ha fet un esforç amb el Museu Nacional, però el Macha és un petit fracàs. Encara que es parli del seu èxit mundial entre els especialistes, la veritat és que els barcelonins no el tenen en el seu circuit. Ha costat molts diners i té una incidència pírrica". Pel que fa a la recent creació de la fira Swab, és "absolutament decebadora i té una qualitat rògica, i si els crítics l'han aplaudit és perquè tenen ganes d'aplaudir la modernitat encara que sigui mediocre". A Barcelona hi impera "l'esnobisme i no hi ha un debat d'idees autèntic al voltant de l'art. Tot el que sona a *modernillo* ja és aplaudit i no es busca res més. Falta gent valenta".

Ramon Solsona
Escriptor

"Veig Barcelona molt limitada i amb el complex de voler ser París i Nova York, però no hi ha gaire inversió de diners i això no va tan endavant com podríem i voldríem. En canvi, les infraestructures en l'àmbit cultural estan bé. S'hi va treballant de mica en mica i es van fent coses sòlides, com L'Auditori i el Museu de la Música. Pel que fa als continguts, de vegades tendim a l'elitisme i tenim certa aprensió cap a les coses populars. Trobar un punt d'equilibri sempre és necessari".

Equipaments pendents i espai per als creadors

⊗ L'especulació del sòl posa les coses cada cop més difícils als creadors de tots els camps, joves o no tan joves, per tenir espais propis de treball. L'Ajuntament té un pla per crear els pròxims anys fàbriques de cultura. És la nova aposta d'infraestructura pública cultural un cop ja es veu el final del túnel dels equipaments bibliotecaris i museístics.

En biblioteques, però, tot i que la ciutat n'ha guanyat, queda la taca negra de la gran biblioteca: la que s'havia de fer primer al Born i després al costat de l'Estació de França. No arrenca.

La vida museística no ha deixat de créixer les darreres dècades, en oferta i en visitants. I, tanmateix, els grans museus -MNAC, Picasso- són menys forts del que caldria i tenen una política d'adquisicions nul·la a causa de la seva condició perifèrica a l'Estat i per les limitacions pressupostàries de l'Ajuntament i la Generalitat. En contrast amb això, en el sector privat no deixen d'aparèixer museus de col·leccionistes particulars -Vila-Casas, Gòdia, Fotocololectania, Fran Daurer...- i una nova fira d'art contemporani, Swab, pràcticament sense suport públic.

Queda pendent el relleuament de les ruïnes del Born, un projecte emblemàtic que avança lentament. També cal concretar el museu o centre del disseny i l'arquitectura que s'ha de fer a les Glòries, pendent de la nova reforma d'aquesta plaça.

El teatre públic i el privat tenen una dinàmica i un públic nombrosos. El forat negre és produeix a l'estiu, amb el Festival Grec que no compleix les expectatives de situar la ciutat en el panorama internacional ni d'allargar-se durant l'agost per satisfer la creixent demanda tant dels habitants de la ciutat com del nombros turisme cultural.

Els anys temàtics han funcionat a mitges, millor el del Llibre que el de la Ciència. És una fórmula que ha demostrat les seves limitacions. L'altra fórmula que es vol engegar, lligant-la a les Festes de la Mercè, és la de cultura o país convidat en la línia del multiculturalisme.

La música en viu és un altre repte per a la pròxima legislatura, així com la creació d'un circ estable. Conselleria i Ajuntament hi hauran de col·laborar.

Exposició "Visca la diferència" al CosmoCaixa, una mostra de la diversitat de la nostra espècie. LA CAIXA

Pel que fa al llibre, "falten iniciatives per potenciar la lectura i la difusió de la literatura catalana. Les biblioteques són centres de dinamització cultural i n'hi ha que funcionen bé i altres que no funcionen tan bé, depèn molt de les persones".

Dolors Lamarca
Directora de la Biblioteca de Catalunya

"Als mitjans de comunicació no paren de sortir-hi notícies bones sobre les biblioteques, però hi ha una qüestió pendent: m'agradaria que hi hagués una gran Biblioteca Central de Barcelona que bé podria ser a la Biblioteca de Catalunya. Ara l'Escola Massana es traslladarà a la plaça Gardunya i ens podem ampliar i donar servei a tothom. Un cop descartat el projecte del Born, aquesta podria ser una possibilitat, en la línia d'altres ciutats com Copenhaga i Hèlsinki". Lamarca considera que en el seu camp hi ha hagut molta embranzida, però hi ha aspectes que poden millorar: "Arquitectònicament s'han fet biblioteques molt modernes, però que haurien d'obrir més hores i donar més servei d'òptica". Una de les coses que troba a fal-

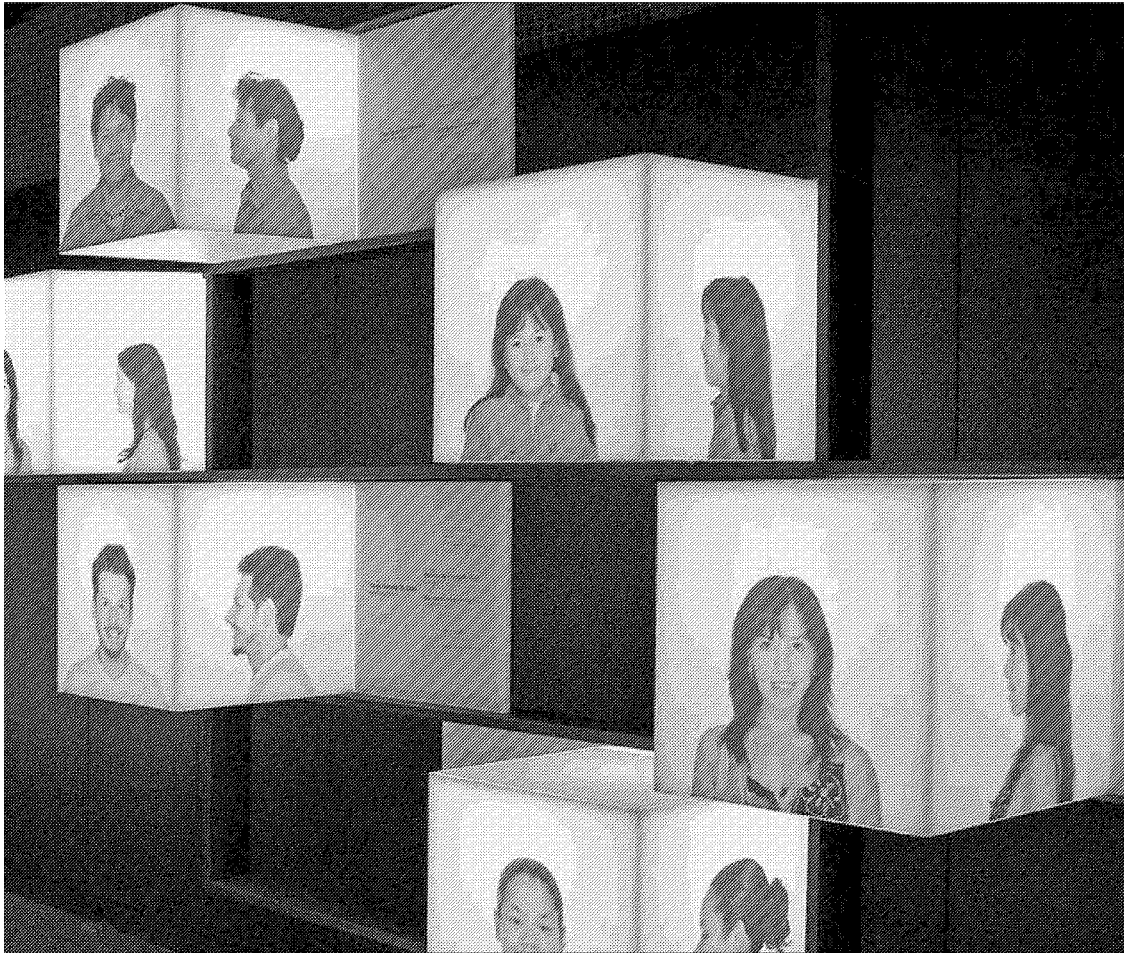
tar a Barcelona és un bon museu dedicat al llibre: "És una pena que siguem capital de l'edició i no tinguem un museu per ensenyar què s'ha fet i què es fa".

Jane Pilgram
Treballa a drets d'autor d'Anagrama. És anglesa i porta 25 anys a Barcelona

"D'una banda Barcelona ha evolucionat bé perquè hi ha més oferta cultural, però de l'altra es funciona molt a un nivell comercial. És immoral que s'hagi de pagar per tot. Els jubilats i els aturats i els menors d'edat haurien de tenir accés gratuït a la cultura. Aquesta aposta comercial també es tradueix en l'oferta: es corren pocs riscos i els qui aposten pel risc de seguida són absorbits i cedeixen a les temptacions co-

a les fàbriques

merciars. Ben bé ja es pot dir que Barcelona és la millor botiga del món". Pilgrem considera que els horaris tampoc ajuden a fer cultura: "Diumenge a la tarda no hi ha res, i d'acord que la gent té dret a tenir festa, però podrien tancar un dia entre setmana". El que sembla que culturalment perdura és la picaresca: "Per a mi és horros el creixement de Barcelona com a ciutat turística. Hi ha molta gent que et vol prendre el pèl i jo sí que sóc estrangera, però no tinc el sou d'un britànic".

Mireia Mateo
Pintora

"La ciutat s'ha anat buidant de contingut a poc a poc: ha de ser alguna cosa més que façana. Als anys 80 hi havia uns mu-

seus i uns circuits de galeries que, encara que no fossin tan nombrosos, feien un paper en l'àmbit de les idees. Ara hi ha més infraestructures, segurament s'inverteixen més diners, però falten idees que generin debat. Un exemple del que abans passava i ara ha deixat de passar és Oriol Bohigas, amb qui podies estar d'acord o no, però que tenia una idea de ciutat que ara falta". Mateo celebra que hi ha un aspecte nou: "Ha vingut molta gent d'altres cultures i això és molt positiu per a la ciutat i l'art que s'hi fa: és una alenada d'aire fresc". Un tret "escandalós" de Barcelona és que és cara: "La cultura ha de ser gratuïta i universal, igual com la sanitat i l'educació".

Eduard Escoffet
Poeta i agitador cultural

"El naufragi de les polítiques culturals a Barcelona és evident. Els mateixos que van instaurar la necessitat de desplegar polítiques culturals, ara farà deu anys, les han substituïdes per propostes toves i d'escàs nivell cultural, sovint irreflexives. Han fet servir les biblioteques i la indús-

tria cultural com a boira davant dels ciutadans i, finalment, la mandra neuronal ha envaït uns quants despatxos. No calen més diners ni més museus ni més campanyes de conscienciació. El que calen són idees. L'Ajuntament i les institucions (sigui l'Icub o el CCCB) no han de fer; han d'escollir, acompanyar i donar suport. No s'hi val a destruir el teixit creatiu del Poblenou i després engegar polítiques de recuperació tan vistoses com inoperants. Aquest model resulta més car; no serveix de gaire i, fet i fet, no té sentit. L'urbanisme, en aquest sentit, també ha fet figa a Barcelona: la ciutat creix, es desenvolupa, però perd espais creatius. L'urbanisme no ha tingut en compte la cultura en tota la seva complexitat i això ha provocat un dels grans mals actuals de la ciutat: Barcelona exporta imatge cultural, però no pot exportar creadors".

Jordi Porta
President d'Òmnium Cultural

"Barcelona té una bona imatge exterior per les seves infraestructures, però hauria de demostrar més la seva singularitat i

apostar pels continguts en les arts escèniques en general i concretament en la música, un terreny en què hi ha moltes mancances, sobretot en l'educació musical. Cal fer una programació de la creació generada per la mateixa ciutat i només agafar la gent de fora quan és d'una qualitat diferenciada. En definitiva, cal omplir de contingut els continents".

Amàlia Medina
Cantant d'òpera

"És una vergonya que a Barcelona només hi hagi un teatre d'òpera. En altres ciutats fan funcions cada dia i aquí, si n'hi ha deu o dotze, ja ens sembla molt. Hi ha altres iniciatives com la Temporada d'Òpera de Sabadell, però són molt puntuals i n'hi hauria d'haver moltes més". Medina reconeix, però, que "fora de l'òpera sí que es fan més coses, com el Festival de Música Antiga".

Roser Amadó
Arquitecta

"Barcelona ha evolucionat positivament. En el meu àmbit també, encara que comparteixo la típica protesta que és un absurd fer tants edificis monument. Per exemple, el cobriment de la Gran Via ha estat molt ben fet i ningú se'n fa ressò. Només es parla de la Torre Agbar i a mi em sembla com si només ens preocupéssim per fer dibuixos animats. No tot han de ser genis, i si n'hi ha tants de fora és per la típica actitud dels polítics poc cultes que només busquen el ressò mediàtic. En canvi, en política de sostenibilitat no fan res perquè no tenen cap cultura en aquest aspecte".

Josep Maria Esquirol
Filòsof

"La imatge d'irradiació cultural és bona, encara que en els ambients que em moc jo, de la filosofia i de la ciència, hi ha hagut un cert encarcament respecte a la dècada anterior, quan encara hi havia l'empenya dels inicis. Pel que fa a l'Any de la Ciència, tot i que m'ho miro des de fora, crec que és un sumatori sense gaire eix vertebrador. Hi ha més d'aparador que de plantejament de fons".